

«ART WAY-2017». ХРОНІКА ПОДІЙ

День перший. 4.12.17. Виставкою *«Щоденники на узбіччі»* унікального сліпого художника Дмитра Дідоренка, картини якого знаходяться у музеях, галереях та приватних зібраннях у 19 країнах, відкрився у ХПІ культурологічний фестиваль «ART WAY-2017», присвячений 40-річчю кафедри етики, естетики та історії культури і 20-річчю Етнографічного музею «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича. Привітати господарів та автора виставки завітали почесні гості – заступник директора Центру краєзнавства ім. П. Т. Тронька ХНУ ім. В. Н. Каразіна, доцент Ольга Вовк, завідувачка масовим відділом Харківського художнього музею Ірина Сидільова, завідувач кафедри культурології Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, професор, доктор філософських наук Віктор Лозовий, праонука визначного історика Дмитра Багалія, випускниця ХПІ Ольга Багалій, бард Володимир Фоменко, чия трудова діяльність також була пов'язана з Політехом, директор Науково-технічної бібліотеки ХПІ Лариса Семененко, мистецтвознавець Віра Крилова, представниця Харківського клубу писанкарства, майстер народної творчості Ольга Довидченкова та ін. Директор музею, професор Михайло Красиков коротко розповів про історію створення музею, про фестиваль «ART WAY-1997», про фестивалні події 2017-го року, а також зупинився на творчості Дмитра Дідоренка, виставкою якого відкривався фестиваль 20 років тому. До цієї події він упорядкував і видав ілюстрований каталог робіт Майстра, що представлені на виставці. Далі мав слово автор виставки. Глибоко метафоричні, філософські картини художника, неповторна авторська техніка і колористика (у деяких роботах – до 3500 кольорів), життєва сила, мужність і мудрість художника над-звичайно вразили усіх присутніх.

День другий. 5.12.17. Фестивальна акція у цей день мала назву *«20 років потому. Перегляд фільму Art way 1997. Хроніка подій»*. Перед початком перегляду фрагмента фільму виступили директор фестивалю 1997 року М. Красиков та співрежисер фільму Ірина Жоресівна Фаустова, керівник кіностудії ХПІ, зі спогадами про міжнародний фестиваль, присвячений 20-річчю кафедри етики, естетики та історії культури, та про деяких його учасників.

День третій. 6.12.17. Літературний вечір *«Поети ХПІ: Михайло Єжов, Михайло Шильман, Михайло Красиков»* викликав неабияку зацікавленість аудиторії. Перші двоє авторів у різні роки закінчили Політех, і їм було що згадати... Іронічна і водночас філософська небагатослівна поезія усіх трьох поетів (у кожного з них видано кілька збірників віршів, і у кожного виробився свій неповторний стиль) знайшла гарячий прийом у теперішніх політехівців.

День четвертий. 7.12.17. Перша подія цього дня – зустріч із фольклористами та виконавцями народних пісень *«Світ народної пісні»* – збирала чимало шанувальників українського пісенного фольклору,

адже гостями фестивалю стали найвідоміші фольклорні колективи Харкова та області: лауреат численних міжнародних фестивалів дослідницько-виконавський гурт «Муравський шлях» на чолі з заслуженою артисткою України Галиною Лук'янець, дитячий фольклорний колектив української гімназії № 6 «Мережка» під керівництвом заслуженої артистки України, доцента Мирослави Семенової, фольклорний гурт Харківського національного університету мистецтв ім. І. Котляревського «Стежка» під керівництвом доц. Ярини Романюк та люботинський вокальний ансамбль «Сузір'я». Гості не тільки продемонстрували високоякісне виконання української пісенної класики, але й розповіли про те, чим для них є народна пісня і як вони знаходять фольклорні скарби.

Другою подією була екскурсія М. Красикова *«Магія звичайних речей: семіотика побуту»*. Проходила вона безпосередньо у музеї «Слобожанські скарби», і відвідувачі могли переконатися у тому, що майже усі речі в селянській хаті мали свої магичні властивості – навіть такі звичайні, як кочерга, рогач і хлібна лопата...

День п'ятий. 8.12.17. Цей фестивалний день був присвячений двом подіям. Майстер народної творчості України, художник, дизайнер, архітектор, педагог Наталя Горошко провела захоплююче майстер-шоу *«Тасмниці ляльки-мотанки»* і не тільки показала, як створюються мотанки, але й розповіла про магичні функції цих начебто іграшок.

Другою подією дня став вечір *«Неймовірний Гарік»*, присвячений пам'яті визначного режисера Гарія Черняхівського (1944–2015), уродженця Харкова, випускника і колишнього співробітника ХПІ, який був помітною фігурою у політехівській самодіяльності, а пізніше, отримавши режисерську освіту у московському театральному училищі ім. Б. Щукіна, став одним із найцікавіших театральних режисерів і поставив чимало вистав у театрі імені Моссовета, театрі ім. С. Вахтангова, театрі імені Ленінського комсомолу, театрі ім. В. Маяковського, театрі мюзікла, які були подіями у театральному житті (достатньо згадати хоча б вистави «Сашка» за повістю В. Кондратьєва, «Альпійська балада» за В. Биковим, «Зойчина квартира» за М. Булгаковим), був режисером-постановником улюблених мільйонами телеглядачів передачі «Вокруг смеха», викладав театральне мистецтво у московській «Щуці», а з 1994 р. у Нью-Йорку, у славетному Інституті театру та кіно Лі Страсберга та у Гарвардському університеті, вів курси акторської майстерності та режисури, зняв низку цікавих документальних фільмів.

Про «неймовірного Гаріка» згадували люди, які його добре знали з дитячих або юнацьких років – партнерша по танцювальному гуртку у Палаці піонерів, учасники студентської самодіяльності; М. М. Красиков за спогадами сестри Гарія Марковича Ліни Волкової та іншими джерелами розповів про харківський та московський періоди життя нашого земляка. Присутні

подивилися слайд-шоу та фрагмент документального фільму «Гарік».

День шостий. 12.12.17. У 63-й аудиторії НТБ відкрилася виставка «Мозаїка днів» із серії «Художники, народжені ХПІ» Євгенії Турути, випускниці ХПІ, яка більшу частину свого життя працювала інженером, а на пенсії вирішила зайнятися живописом, графікою та декоративно-ужитковим мистецтвом. За останні 5 років роботи Євгенії експонувалися у солідних музеях, галереях та виставкових залах, зокрема у

харківському Будинку художника і Харківському художньому музеї. А у Музеї славетних харків'ян ім. К. Шулженко весною 2017 р. за підтримки Етнографічного музею «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича НТУ «ХПІ» пройшла перша персональна виставка художниці. До другої персональної виставки Євгенії куратор проекту М. Красиков упорядкував і видав повнокольоровий буклет, що дійсно відбиває «мозаїку днів», а точніше – того, чим милується авторка.

Декан факультету проф. А.В. Кіпенський, зав. каф. проф. О.О. Петутіна, доц. Н.В. Вандишева-Рєбро на відкритті фестивалю (1); зустріч із художником Дм. Дідоренком (2); виступає дитячий фольклорний ансамбль (3); на зустрічі з фольклористами та виконавцями народних пісень (4–5); поети НТУ «ХПІ» із студентами та викладачами (6); М. Шильман, М. Єзов та директор етнографічного музею кафедри проф. М.М. Красиков (7)

На відкритті виставки добрі слова на адресу Є. Турути сказали директор музею історії НТУ «ХПІ» Г. В. Бистріченко, професор, зав. кафедрою етики, естетики та історії культури О. О. Петутіна, професор тієї ж кафедри М.М.Красиков, член Національної спілки художників України Н. Є. Войцєня, зав. масовим відділом Науково-технічної бібліотеки ХПІ Л. П. Бондаренко. А співробітник музею історії НТУ «ХПІ» Сергій Перепелиця віртуозною грою на флейті не тільки створив усім присутнім чудовий ліричний настрій, але й допоміг краще сприймати твори образотворчого мистецтва.

День сьомий. 15.15.17. Завершальна подія фестивалю мала назву *«Людина Світу з харківських завулків. Вечір пам'яті Владислава Проненка»*.

Вечір був присвячений пам'яті людини, яка була давнім другом Етнографічного музею «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича НТУ «ХПІ» і нещодавно одійшла у Вічність. Владислав Проненко – відомий журналіст-краєзнавець, культуролог, дослідник історії культури Слобожанщини. Його книги «Діалектика опору» та «Заповідник «Zacharopolis»», фільми з циклу «Харківські завулки» – палкий заклик до усіх небайдужих вивчати і берегти українську старовину.

Про співпрацю з В.Проненком на вечорі розповідали Михайло Красиков, Ольга Багалій, виконавець ролі Г. Сковороди у фільмі В. Проненка «Сковородинівська географія» Ігор Алексєєв, оператори «Харківських завулків» Роман Черемський та Микола Калита. Присутні подивилися фільм «Останні мазанки Харкова», знятий за участю М. Красикова і частково – безпосередньо у Етнографічному музеї «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича, та першу серію фільму «Сковородинівська географія».

Фестиваль відбувся за сприяння профкому співробітників ХПІ. Прес-служба університету регулярно висвітлювала основні події фестивалю. Докладна розмова про фестиваль відбулася 4.12.17 р. на телеканалі «Simon» у передачі «Об'єктив – Позиція» (www.objectiv.tv/041217/150029.html). По Обласному радіо пройшло три передачі про фестивальні події. Газети «Політехнік» та «Время» опублікували програму фестивалю, а пізніше у газеті «Время» з'явилася стаття «Спасая старый Харьков» Т. Буряковської про 20-річну діяльність музею «Слобожанські скарби» та фестиваль «ART WAY-2017» (timeua.info/post/kharkov/spasaya-staryj-har-kov-09903.html).

М.М. Красиков

*директор фестивалю «ART WAY-2017»,
професор НТУ «ХПІ»*